

NƏSİMİNİN FARSCA DİVANINDAN 6 QƏZƏL

1.

Yarəb, bizim o fitnəkar sevgilimizə nə oldu
Ki, bizim yüz yerə parçalamış qəlbimizi (yenidən) hicran ilə incitdi?

Ey xuda, bizim səyyarə kimi (dövr edən) o şahımızı
özünün uca xoşbəxtliyində nöqsan və zavaldan qoru.

Onun ayrılığının əli əzab qılıncı ilə bizim qan ud)durul(an
qəmgin ("xəste") qəlbimizi hər an parçalayır.

Bizim zalım taleyimizin sonunu getirməsi üçün ilahi lütfün yoluna bir ümidimiz var.
Onun könül qulağına bizim sərgərdan və avara könlümüzün halını kim gizlicə çatdırar?

[Həqiqət aləmində mənim baxışım ona tərəf olduğundan
mən görənəm ("nazir"), o, bizim nəzərimizə görünəndir ("mənzur")].

Bu dövrdə yar üzünün vüsalından başqa,
Nəsimi, bizim biçarə könlümüzə kim çarə edər?

2.

Sübh üfüqdən üzünü göstərdi, camı dövrəyə gətir,
Bu sərxoş rindin başından qəm xəyalını ("xəyal-e qəm") apar.

Ey xəlvətə çəkilən sufi, rindlərdən bir (şərab) qədəhi götür,
Nə vaxtadək başının qazanında xam xəyallar ("malxuliya-ye xam") bişirəcəksən?

Günlərini ("əyyam") puç etmə, bu günü fürsət bil,
Dövrünün ədalətsizliyini gör, vaxtla ("əyyam") ədalətli davran.

Ey zərgər fəlek! Mənim torpağımı qızıla döndər ki, (o) bir cam olsun,
Bəlkə dodağım o şirin al dodaqdan ("lə-e şirin") kamını ala.

Cahanda bu gün adım oruclu və mömin oldu,
Sabah, yarəb, məhşərə xəcalətdən bu adı necə aparacağam?

Nə vaxtadək öz əməlindən danışacaqsan? (Halbuki) bütxana ağuşundadır,
Ey daim səcdə edən və abid olan, lakin (sənin bu səcdə və ibadətini) bütlərə (doğrudur).

Ey şəm, əgər bir gecə onun məclisində səba yelini tapsan,
Könlünü əldən vermiş aşiqdən könül çalan o sevgiliyə bu ismarışı söylə

Ki, ey saçının gecəsindən mənim gündüzüm qara, bəxtim pərişan olan,
Sənin sübhə bənzər üzünlə bir gecə axşamı necə gündüzə döndərə bilərəm?

Ey sabaha güvənən, məni huri (nin yanına) dəvət etmə, ona görə ki, mən
Gümüşbədənli sevgilini bu gün (bu dünyada) əldə etmişəm.

Ey yolkəsən saç və xalı can və könül quşunun ovçusu olan,
Bəh-bəh, bu dəni və o tələni yaxşı getirmisən.

O "əlif" kimi qədd olmadan qəmdən qəddim bir "lam" oldu,
Haçan o "əlif" ilə bu "lam"ı bir gecə bir-birinə dolaşmış necə görəcəyəm?...

Əzəl günündə Nəsiminin torpağı şərabla yoğuruldu,
Ey ayüzlü saqi, o al (hərfən: atəş) rəngli suyu gətir.

[Uşaqlar bu sərxoş qocanın dalınca düşsünlər
dəyə könül cavanlarla şərab içməyimi arzulayır].
(Qeyd. Sədinin qəzəlindən təzmin olan sonuncu beyt bəzi nüsxələrdə yer alır).

3.

Sənin gözün məni xəlvət guşəsindən meyxanaya çəkir,
Sənin zəncir kimi zülfün məni divanə edir.

Şərab, cam və qədəhdən əlimizi çəkmiş idik, lakin
Sənin dodağın yenə məni şərabə doğru çəkib aparır.

Sənin şərab rəngli dodağının eşqi ilə əgər torpaq olsam,
Mənim meyxanaya olan rəğbətini zərəcə azalmaz.

Sənin xalının dənəsini gördüyüm [o] gün dedim:
Sənin zülfünün tələsi bu dənə ilə məni ovlayacaqdır.

Üzünü məndən gizləmə, ey üzünün eşqi şəm kimi
bir şöləsi ilə məni pərvanə kimi yüz dəfə yandırar.

[Əgər məni darağın başı kimi yüz parça etsən də,
sənin qara saçının ucunun sevdasını tərk etmərəm].

Ey zahid, mənə gözəl ("şahid") və şərabdan tövbə etdirmə,
çünki mənim sənin kimi əfsanə (dinləməyə) qabil bir qulağım yoxdur.

Bütün ömür boyu mənəm, meyxana və rindlərin söhbətidir,
Ey Xacə, xəlvət küncü bizim mənzilimiz deyil.

Zəmanə mənim cismimin tilsimini qırsa da, hələ
Mənim pərişan könlümdə sənin eşqinin xəzinəsi var.

Dünyada qiblə və məhrabdan nişanə olduqca
Mənim canımın qibləsi cananın üzündən başqası olmayacaq.

Onun qapısının torpağı bizim başımıza şahənə tac olduqca
Nəsimi kimi tac və üzük qaşının sahibiyəm.

4.

Mənə əhlinə sənin vüsalın olmadan behişt və huri haramdır,
Ona görə sənin vüsalın təcəllanı istəyənlərin məqsədidir.

Əgər Tuba (ağacının) kölgəsi sənin qamət(in)ə görə qiyamət qopararsa,
Cənnət əhli Tubanı (sənin qamətinin) kölgə(s)i'nin altında oturdarlar.

Sənin camalın əgər cənnətdə hər an cılvalənib görünməzsə,
Arifin qəlbinin yanğısı cənnətin ən uca qatına gedib çıxar.

Dünyanın qəmi və dinin qayğısı arifin könlünə sığmaz,
Çünki din və dünyanın həvəsi eşq sevdası olmayan başda olur.

Sənin üzünü görmə xəyalının qonaq olduğu o məkanda
Dünya və axirət qəminin sığışacağı bir yer yoxdur.

Onun üzünün şəminin nurundan İsada bir nur var idi,
Buna görə İsaya bir məbud olaraq sitayiş etdilər.

Maninin xəyalında yaratdığı o surət sənin üzün deyil,
Bu düşüncədə (olan) Mani surətin rəsmini necə çəkər?

Sənin üzünün və zülfünün odundan ("nar") "min lədün" elminə keçməsi məqsədilə
Musaya oddan "Mən əziz Allaham" cavabı gəldi.

Eşitmişəm ki, Leylinin üzü Məcnunu divanə edir,
Bu nə gözəllikdir ki, təaləllah, Leylini divanə edir.

Cahanın sultanları, yəni sənin küçənin başında (duran) qullardır,
(Onlar) Kəsranın taxt-tacına nəzər salmazlar.

Həq-Təalanın fəzlinin nəzəri Nəsiminin üzərində olduğu üçün iddiaçının zülmü,
düşmənin əzab və tənəsinə (dözmək) asandır.

5.

Tövhid aləmində nə alçaqlıq, nə yüksəklik?
Həqiqət yolunda nə müsəlman, nə kafir ("tərsa")?

Bizim surət aləmində söz "biz"dən və "mən"dən getdiyi halda,
Mənə mülkündə "mən" və "biz" söhbəti olmur.

Təcəlla zətinin parıltısı olan yerdə şəkil və surətin ad və əlaməti tapıla bilməz.

Günəşin nurunun aydın göründüyü [o] anda cahanın zərrələrini
tamamilə rəqs halında görə bilərsən. (hərfən: rəqsdə tapa bilərsən)

Sənin üzündə zat olduqca çoxluq şəklində görünürsə,
Orada (bir-birinə) bağlandığı an (bu kəsərət) vəhdət olur.

Sənin sonun əvvəl oldu, sənin əvvəlin son oldu,
Çünki dairedə baş və ayaqdan bir əlamət yoxdur.

Sən özünü tanı və Allahı tanıyan ol,
Ey Xacə, sənə müəmmarın sirri aydın olar

Və əgər sən özünə yol tap (ib özünü tanıya) bilmirsənsə,
Ey, bəs, sabah sənə barmacağını dişləmək qalacaq.

Əzəl məclisində bu camdan birlikdə şərab içənlər "ələst"i'n sərxoşu olan kimsələrdir.

Nəsimi bəyan etdiyi bu (yol) Haqqın yoludur,
"Və Allah şahiddir və Allah şahid olaraq yetər".

6.

Bu aşiqlərin hüsurudur, salam olsun!
Ariflərinin söhbətidir, salam olsun!

Yar bizimlə mənəvi səmadadır,
Əgər nəzər salsan, aşkar (görünər), salam olsun!

Eşq səmasında yenə rəqs edirik,
Bu mənaların bəyanıdır, salam olsun!

Sərxoş olanların ağası bizim seçilmişlərimizin seçilmişidir
(Qayğıdan) azad olanların məclisidir, salam olsun!

Harada bir zövq varsa, de (ki), oraya qədəm bas,
Seyidin canı oradadır, salam olsun!

Fars dilindən tərcümə edən:
Səadət Şıxıyeva

25 may 2019

WWW.KASPI.AZ

14 DİVAN